

MÔ HÌNH BAN HIỆU SUẤT CHÍNH PHỦ CỦA MỸ

Khi tái đắc cử nhiệm kỳ hai trong cuộc bầu cử Tổng thống Mỹ ngày 5/11/2024, Tổng thống Donald Trump đã sớm tuyên bố và chuẩn bị mọi mặt cho việc thành lập một cơ quan cố vấn đặc biệt để chấn chỉnh, cải cách và tăng cường hiệu suất hoạt động của chính phủ Mỹ. Ngay khi vừa nhậm chức Tổng thống Mỹ lần thứ hai, Tổng thống Donald Trump đã ban hành lệnh hành pháp lập nên Ban Hiệu suất chính phủ Mỹ (Department of Government Efficiency - DOGE) với mục đích tinh giản bộ máy chính phủ, giảm bớt chi tiêu công và nâng cao hiệu suất làm việc của các cơ quan liên bang. Qua hơn bốn tháng hoạt động (tính đến tháng 6/2025), DOGE đã đạt được một số thành quả, tuy nhiên cũng phải đương đầu với nhiều thách thức. Bài viết này phân tích và đánh giá về Ban Hiệu suất chính phủ Mỹ hiện nay.

Nhân sự và mô hình tổ chức của Ban Hiệu suất chính phủ Mỹ

Tổng thống Trump bổ nhiệm Elon Musk (tỷ phú giàu nhất thế giới, CEO của Tesla và SpaceX) cùng Vivek Ramaswamy (một nhà đầu tư và doanh nhân trong lĩnh vực sinh học) làm đồng lãnh đạo DOGE. Sự lựa chọn hai nhà lãnh đạo này không chỉ thu hút sự chú ý của truyền thông, dư luận, mà còn đánh dấu một bước đi táo bạo trong chiến lược của Trump nhằm tái cấu trúc chính phủ theo hướng hiệu quả và thân thiện hơn với doanh nghiệp. Qua việc lựa chọn Musk - người nổi tiếng với khả năng đổi mới và Ramaswamy - một doanh nhân với nền tảng hoạt động chính trị, Tổng thống Trump nhắm đến áp dụng phương pháp quản lý hiện đại vào các quy trình hành chính, tạo ra một đội ngũ có tiềm năng thúc đẩy những cải cách quan trọng trong bộ máy hành pháp.

DOGE được thành lập dựa trên việc tái cơ cấu Cơ quan Dịch vụ Kỹ thuật số Mỹ, là đơn vị công nghệ nằm trong Văn phòng Điều hành

của Tổng thống Mỹ mà được Tổng thống Barack Obama thành lập từ ngày 11/8/2014. Cơ quan này cung cấp dịch vụ tư vấn cho các cơ quan liên bang về công nghệ thông tin. DOGE có nhiệm vụ cải thiện và đơn giản hóa dịch vụ kỹ thuật số, cũng như cải thiện các trang mạng liên bang, với sứ mệnh cung cấp các dịch vụ của Chính phủ tốt hơn cho người dân Mỹ thông qua công nghệ và sáng tạo. Cơ quan này được tổ chức lại và đổi tên thành Dịch vụ DOGE Mỹ (USDS).

Quản trị viên USDS được bổ nhiệm tại Văn phòng Điều hành của Tổng thống, chịu trách nhiệm báo cáo hoạt động với Chánh Văn phòng Nhà Trắng. Ngoài ra, có một tổ chức tạm thời được thành lập trong USDS theo Điều 3161 Quyển 5 Bộ Tổng luật Mỹ (US Code), được gọi là “Tổ chức Tạm thời của Dịch vụ DOGE Mỹ”. Tổ chức này do quản trị viên USDS đứng đầu và sẽ dành riêng để thúc đẩy chương trình nghị sự kéo dài 18 tháng của Tổng thống, sẽ kết thúc vào ngày 4/7/2026.

Sau khi tham vấn với USDS, mỗi lãnh đạo cơ quan hành pháp liên bang sẽ thành lập trong cơ quan của mình một đội DOGE gồm ít nhất bốn nhân viên, có thể bao gồm các nhân viên chính phủ đặc biệt, được thuê hoặc phân công trong vòng 30 ngày kể từ ngày ban hành lệnh hành pháp về sự thành lập và hoạt động của DOGE. Các lãnh đạo cơ quan hành pháp liên bang sẽ lựa chọn những thành viên đội DOGE sau khi tham vấn với Quản trị viên DOGE. Mỗi đội DOGE sẽ bao gồm một đội trưởng và ít nhất một chuyên gia nhân sự, một kỹ sư và một luật sư. Lãnh đạo cơ quan hành pháp liên bang phải bảo đảm rằng đội trưởng DOGE phối kết hợp được công việc của mình với USDS và tư vấn cho lãnh đạo cơ quan tương ứng của mình về việc thực hiện chương trình nghị sự DOGE của Tổng thống.

Như vậy, cơ cấu tổ chức của DOGE cho phép cơ quan này không bị hạn chế bởi các thủ tục phức tạp thường thấy trong các cơ quan hành pháp liên bang thông thường. DOGE không phải là một bộ cấp liên bang hoặc tương đương, không trực thuộc Chính phủ liên bang, mà chỉ trực

thuộc Tổng thống, nên sự thành lập, cơ cấu và hoạt động của DOGE không bị ràng buộc, xem xét phê chuẩn bởi Thượng viện liên bang. Hơn nữa, DOGE chỉ là một tổ chức tạm thời, dự kiến kết thúc sự tồn tại vào ngày 4/7/2026, với mục đích là thực hiện chương trình nghị sự của Tổng thống Trump về cải tổ bộ máy hành pháp liên bang, cắt giảm chi tiêu lãng phí và nâng cao hiệu suất hoạt động của chính phủ Mỹ.

Chức năng và nhiệm vụ của Ban Hiệu suất chính phủ Mỹ

DOGE được trao nhiều chức năng, chủ yếu tập trung vào việc thực hiện các cải cách chức năng và ngân sách của Chính phủ. Những chức năng này bao gồm việc tư vấn cho Tổng thống, hợp tác với các cơ quan liên quan và khuyến khích sự tham gia của công chúng. Thứ nhất, tư vấn chính sách: DOGE tư vấn cho Tổng thống và các quan chức cấp cao về các chính sách cần thiết nhằm cải thiện bộ máy hành chính liên bang. Trong vai trò này, DOGE sẽ cung cấp các đánh giá và đề xuất cụ thể liên quan đến hiệu suất của các cơ quan chính phủ. Thứ hai, thúc đẩy minh bạch và trách nhiệm giải trình: một trong những mục tiêu cốt lõi của DOGE là đảm bảo rằng tất cả các hoạt động của mình đều công khai và dễ tiếp cận cho công chúng. Điều này không chỉ giúp tăng cường sự tin tưởng từ người dân, mà còn tạo ra áp lực buộc các cơ quan chính phủ phải nâng cao trách nhiệm trong việc chi tiêu ngân sách.

Để thực hiện các chức năng đề ra, DOGE đảm nhận những nhiệm vụ cụ thể liên quan. Thứ nhất, cắt giảm số lượng lớn cơ quan hành pháp liên bang: DOGE sẽ cắt giảm số lượng cơ quan hành pháp liên bang từ hơn 400 xuống còn không quá 99.¹ Việc này không chỉ giúp tiết kiệm chi phí hoạt động, mà còn tối ưu hóa quy trình ra quyết định, giảm thiểu sự

¹ Lauren Russell, “Elon Musk picked to head up Trump’s new efficiency department - as Fox News host chosen as defence secretary,” *Sky News*, 13/11/2024, <https://news.sky.com/story/donald-trump-confirms-elon-musk-in-his-cabinet-13253406>.

chồng chéo trong trách nhiệm giữa các cơ quan. Thứ hai, cắt giảm chi tiêu ngân sách: DOGE đã đặt ra mục tiêu tham vọng cắt giảm chi tiêu ngân sách lên tới 2.000 tỷ đô-la² mỗi năm - một con số khá lớn so với tổng chi tiêu ngân sách quốc gia/liên bang gần 7.000 tỷ đô-la³ mỗi năm gần đây. Để thực hiện mục tiêu này, DOGE sẽ tiến hành rà soát chi tiêu hiện tại và xóa bỏ các khoản chi không cần thiết. Thứ ba, tinh gọn bộ máy hành chính: DOGE đặt ra kế hoạch xem xét khả năng tái cấu trúc hoặc giải thể nhiều cơ quan liên bang, đặc biệt là những cơ quan không còn chức năng thiết yếu. Những cơ quan như Bộ Giáo dục, Bộ Tư pháp, các cơ quan về an ninh và sức khỏe cũng sẽ nằm trong “tầm ngắm” của DOGE. Việc này nhằm giảm thiểu lãng phí và tạo ra một bộ máy chính quyền liên bang hoạt động hiệu quả hơn. Thứ tư, giảm thiểu gian lận ngân sách: DOGE sẽ xây dựng và thực hiện những kế hoạch nhằm loại bỏ vấn nạn gian lận trong quản lý ngân sách, với kỳ vọng tiết kiệm được nhiều tỷ đô-la mỗi năm bằng cách áp dụng công nghệ để theo dõi và điều chỉnh quy trình chi tiêu của các cơ quan liên bang. Thứ năm, hợp tác với Quốc hội: Mặc dù không có quyền lực thực thi, DOGE sẽ cần hợp tác chặt chẽ với Quốc hội để thực hiện những thay đổi cần thiết. Sự hợp tác đó giúp xây dựng/tạo ra luật và quy định hỗ trợ cho các cải cách mà DOGE đang theo đuổi, đồng thời tăng cường tính chính đáng cho những hoạt động của tổ chức này.

Hoạt động của Ban Hiệu suất chính phủ Mỹ

Sau khi thành lập, DOGE đã triển khai một số hoạt động như sau:

Một là, Ramaswamy rời DOGE và quyền lãnh đạo DOGE ban đầu chuyển cho Musk. Ngay từ khi được Tổng thống Trump định hướng lựa

² Thùy Lâm, “Elon Musk sẽ tinh giản chính phủ Mỹ thế nào”, *VnExpress*, 15/11/2024, <https://vnexpress.net/elon-musk-se-tinh-gian-chinh-phu-my-the-nao-4815796.html>

³ Nguyễn Việt, “DOGE, ti phú Elon Musk và “bức tường sao kê” rẽ đôi nước Mỹ”, *Công an nhân dân*, 1/3/2025, <https://cand.com.vn/Chuyen-de/doge-ti-phu-elon-musk-va-buc-tuong-sao-ke-re-doi-nuoc-my-i760471/>.

chọn làm lãnh đạo DOGE, mặc dù DOGE chưa chính thức thành lập, cả Elon Musk và Vivek Ramaswamy đều rất nhiệt tình và tích cực cho hoạt động của tổ chức này. Tuy nhiên, chỉ vài giờ sau khi Tổng thống Trump nhậm chức nhiệm kỳ lần thứ hai ngày 20/1/2025, Ramaswamy đột ngột xin từ chức đồng lãnh đạo DOGE, với lý do để dành thời gian và công sức cho việc tranh cử chức Thống đốc bang Ohio vào năm 2026 (phần lớn dư luận cho rằng do Ramaswamy xuất hiện nhiều mâu thuẫn và bất đồng công việc với Musk). Quyền lực lãnh đạo DOGE bởi vậy tập trung về Musk. Ông đã bày tỏ quan điểm rằng DOGE cần sự thể hiện sáng tạo và dám thử nghiệm trong quản lý, từ việc áp dụng công nghệ mới cho đến việc cắt giảm quy trình rườm rà. Dù thế, có các thông tin từ Nhà Trắng khẳng định rằng Musk chỉ giữ vai trò cố vấn cho Tổng thống Trump và không có quyền quyết định chính thức trong công việc của DOGE (quyền này trao cho Quản trị viên của DOGE là bà Amy Gleason, được chính thức bổ nhiệm từ ngày 25/2/2025). Điều đó gây ra sự mâu thuẫn, nghi ngờ giữa những tuyên bố công khai, mạnh mẽ, quyết liệt của Musk với thực tế về quyền hạn của ông. Ngày 28/5/2025, Musk công bố chính thức rời bỏ DOGE. Tổng thống Trump sẽ trực tiếp lãnh đạo DOGE trước khi lựa chọn và bổ nhiệm được người thay thế Musk.

Hai là, cắt giảm nhân sự chính phủ. Một trong những giải pháp cắt giảm chi phí đáng chú ý nhất mà DOGE đã và đang thực hiện là sa thải hoặc tạm ngừng công tác hàng chục ngàn nhân viên chính phủ. Đây là quyết định gây nhiều tranh cãi, khi mà chính phủ cắt giảm cả lực lượng lao động tại các cơ quan quan trọng như Cơ quan Phát triển Quốc tế Mỹ (USAID) và các đơn vị thuộc Bộ Y tế, gây nên sự thiếu hụt nhân sự trong lĩnh vực cung cấp dịch vụ công. Thực trạng này đã tạo ra sự phản đối mạnh mẽ từ công chúng - đặc biệt từ những nhóm có nguy cơ cao bị ảnh hưởng như người được nhận trợ cấp xã hội hay dịch vụ y tế. Các ảnh hưởng tiêu cực do sự thiếu hụt đó đã gây cảm giác hỗn loạn trong nhiều lĩnh vực, khiến khả năng cung cấp dịch vụ truyền thống bị suy yếu.

Ba là, loại bỏ các chương trình không cần thiết. DOGE đã tiến hành rà soát và loại bỏ những chương trình mà họ cho là không còn thích hợp hoặc không hiệu quả. Những chương trình bị loại bỏ chủ yếu là các khoản chi tiêu chính phủ nhỏ, dễ dàng cắt giảm, nhưng điều này không có nghĩa là các quyết định đó được tất cả mọi người đồng tình. Hàng triệu người phải chịu ảnh hưởng từ các quyết định này, đặc biệt là các tổ chức phi lợi nhuận và các nhóm xung quanh hỗ trợ dịch vụ công. Mặc dù việc giảm bớt các chương trình đó có thể giải phóng/tạo nguồn lực cho những chương trình khác, nhưng câu hỏi thực sự là liệu các chương trình bị cắt giảm có thể gây ra những tác động tiêu cực đối với cộng đồng hay không. Nhiều người chỉ trích rằng đây không phải là quyết định tốt trong dài hạn, khi các cơ quan cần tập trung vào việc cung cấp dịch vụ thay vì đơn giản chỉ là cắt giảm chi phí.

Bốn là, cải cách quy trình quản lý và tài chính. DOGE đề xuất cải cách quy trình quản lý và tài chính, nhằm nhìn nhận toàn diện hơn đối với cách mà ngân sách được phân bổ và quản lý. Mục tiêu là làm cho các quy trình này trở nên hiệu quả hơn và đồng thời, giảm thời gian xử lý cho công dân. Tuy nhiên, các cải cách này cũng vấp phải những lời chỉ trích vì có thể bỏ qua một số quy trình kiểm soát chất lượng cần thiết - vốn đảm bảo cho tính minh bạch và trách nhiệm giải trình trong hoạt động của chính phủ... Vấn đề đó trở nên nghiêm trọng khi nhiều cơ quan phụ thuộc vào quy trình truyền thống và việc chuyển sang một mô hình mới có thể gây ra những nhầm lẫn và sai lệch trong cách thức hoạt động của chính phủ.

Năm là, số hóa và hiện đại hóa dịch vụ công. DOGE đã thực hiện các bước để thúc đẩy tiến trình số hóa trong việc cung cấp dịch vụ công. Việc này không chỉ giúp giảm thiểu chi phí mà còn tăng cường khả năng quản lý và tiết kiệm thời gian cho công dân khi tiếp cận dịch vụ. Một số quy trình như hồ sơ nghỉ hưu của nhân viên chính phủ đã được chuyển đổi sang hình thức số hóa, dù rằng quá trình này cũng đặt ra nhiều vấn đề về bảo mật thông tin và quyền riêng tư. Sự chuyển đổi đó cũng yêu cầu nhân

viên chính phủ phải liên tục cập nhật kỹ năng và tham gia vào các chương trình đào tạo nhằm làm quen với những công nghệ mới. Điều này không chỉ đòi hỏi đầu tư tài chính, mà còn cần một chiến lược rõ ràng để đảm bảo tất cả nhân viên đều có thể tiếp cận các công cụ và công nghệ mới.

Một số thành quả ban đầu

Mặc dù có nhiều chỉ trích và những vấn đề phát sinh trong hoạt động, DOGE cũng đã đạt được một số kết quả bước đầu:

Thứ nhất, tiết kiệm ngân sách. DOGE đã tuyên bố công khai về những khoản tiết kiệm lớn cho ngân sách liên bang. Theo báo cáo, cơ quan này đã tiết kiệm được hàng trăm tỷ đô-la thông qua việc cắt giảm nhân sự và loại bỏ các chương trình không cần thiết. Tuy nhiên, sự minh bạch và tính khả thi của những con số này đã gây ra nhiều nghi ngờ, khi mà nhiều ý kiến cho rằng số tiền thực tế được bớt đi không rõ ràng và khó có thể xác minh được. Nhiều chuyên gia cũng chỉ ra rằng, việc công bố con số tiết kiệm được quá cao không chỉ làm giảm uy tín của DOGE, mà còn có thể dẫn đến sự thất vọng từ phía người dân nếu không thấy được sự cải thiện cụ thể.

Thứ hai, tăng cường hiệu suất của một số cơ quan. Các cải cách mà DOGE thực hiện đã giúp nâng cao hiệu suất làm việc ở một số cơ quan chính phủ liên bang. Những thủ tục hành chính đã được rút gọn và số hóa giúp cho việc đăng ký dịch vụ và nhận hỗ trợ tài chính dễ dàng hơn. Tuy nhiên, không thể phủ nhận rằng, còn nhiều cơ quan vẫn đang gặp khó khăn trong việc điều chỉnh quy trình mới và đảm bảo chất lượng phục vụ tốt nhất cho người dân.

Thứ ba, nâng cao nhận thức về quản trị công. Dưới áp lực của công chúng và các chuyên gia, DOGE đã khơi dậy nhiều cuộc thảo luận về hiệu quả chi tiêu của chính phủ. Việc này không chỉ góp phần tạo ra một không gian công khai cho các chính trị gia và các nhà hoạch định

chính sách để thảo luận về cách thức hoạt động của chính phủ, mà còn giúp tăng cường sự tham gia của người dân vào quá trình ra quyết định. Những cuộc thảo luận đó có thể định hình lại cơ cấu hành chính trong dài hạn, dù kết quả cụ thể vẫn còn chưa rõ ràng.

Thứ tư, đơn giản hóa quy trình hành chính. Sự đề xuất và áp dụng của DOGE đã giúp đơn giản hóa nhiều quy trình hành chính, tạo điều kiện cho công dân tiếp cận dịch vụ nhanh chóng hơn. Thêm vào đó, những dự án số hóa đang được triển khai cũng mang lại lợi ích trong việc cải thiện khả năng tiếp cận thông tin cho công dân. Tuy nhiên, việc đơn giản hóa này cần phải được thực hiện một cách thận trọng để đảm bảo rằng không có phát sinh tiềm ẩn sự tắc nghẽn thông tin hoặc gây khó khăn cho các nhóm cần dịch vụ đặc biệt.

Thách thức và triển vọng của Ban Hiệu suất chính phủ Mỹ

Thách thức

Sau hơn bốn tháng hoạt động, đến nay bên cạnh những thuận lợi và đạt được các kết quả tích cực bước đầu, Ban Hiệu suất chính phủ Mỹ cũng gặp phải nhiều thách thức lớn:

Một là, thực tế hiệu suất hoạt động và kết quả cắt giảm. Một trong những vấn đề lớn nhất mà DOGE phải đối mặt là hiệu quả thực tế của các giải pháp cắt giảm chi tiêu mà cơ quan này đề xuất. Mặc dù DOGE tuyên bố đã tiết kiệm được tới 170 tỷ đô-la⁴ cho ngân sách liên bang, nhưng sự thiếu vắng trong việc xác minh con số này đã tạo ra hoài nghi về tính chính xác và tính khả thi của các báo cáo mà DOGE cung cấp. Theo nhiều chuyên gia ngân sách, phần lớn những khoản tiết kiệm được đưa ra đều không có cơ sở thực tế rõ ràng, chủ yếu xuất phát từ các hợp

⁴ Tú Anh, “Sứ mệnh cắt giảm chi tiêu chính phủ của tỷ phú Elon Musk đã thất bại như thế nào?” *VietnamFinance*, 2/6/2025, <https://vietnamfinance.vn/su-menh-cat-giam-chi-tieu-chinh-phu-cua-ty-phu-elon-musk-da-that-bai-nhu-the-nao-d127610.html>.

đồng đã hết hạn và/hoặc không bao giờ được thực hiện. Họ cho rằng việc DOGE báo cáo con số cắt giảm lớn nhưng thiếu minh bạch/minh chứng chỉ làm tăng thêm sự nghi ngờ và không làm hài lòng công chúng.

Hai là, sự ảnh hưởng tiêu cực đến người dân. Các chính sách cắt giảm mạnh mẽ của DOGE (như cắt giảm ngân sách cho những chương trình xã hội và y tế) đã gây ra tác động tiêu cực tới cuộc sống của nhiều người dân, đặc biệt là những người có thu nhập thấp và phụ thuộc vào các dịch vụ công. Những biện pháp này không chỉ dẫn đến sự gia tăng thời gian chờ đợi để nhận dịch vụ, mà còn làm trầm trọng thêm tình trạng thiếu hụt các dịch vụ thiết yếu. Điều đó đưa tới sự phản đối mạnh mẽ từ cộng đồng và những người hoạt động xã hội - những người cho rằng DOGE đang làm tổn thương các nhóm người dễ bị tổn thương nhất trong xã hội.

Ba là, sự phản đối từ các nghị sĩ. Nhiều thành viên quốc hội, kể cả các nghị sĩ thuộc đảng Cộng hòa (đảng đang cầm quyền) bày tỏ sự lo ngại về quyền lực và ảnh hưởng của DOGE trong chính phủ. Một số nghị sĩ đã chỉ trích DOGE vì các chính sách cắt giảm thiếu cân nhắc, cho rằng các quyết định này không chỉ thiếu sự đồng thuận, mà còn không phản ánh thực tế của tình hình xã hội và kinh tế. Sự phê phán đó cũng không chỉ dừng lại ở những quan điểm cá nhân, mà còn dẫn tới nhiều cuộc tranh luận sôi nổi trong quốc hội về tương lai của DOGE và cách thức mà nó thực hiện nhiệm vụ của mình.

Bốn là, sự thiếu minh bạch và trách nhiệm. Một vấn đề lớn đối với DOGE là sự thiếu minh bạch trong quá trình ra quyết định và thực hiện chính sách. Nhiều quyết định quan trọng không được công bố công khai, dẫn đến sự nghi ngờ từ phía cộng đồng và các tổ chức giám sát. Việc không công khai thông tin về những khoản chi tiêu, nhân sự bị sa thải và các hợp đồng bị cắt giảm đã tạo ra bầu không khí căng thẳng và không thoải mái trong nội bộ chính phủ cũng như giữa chính phủ với công

chúng. Sự thiếu minh bạch còn làm tăng lo ngại về các xung đột lợi ích có thể xảy ra trong tiến trình thực thi chính sách của DOGE.

Năm là, phản ứng từ công chúng. Sự tham gia của DOGE vào những quyết định chính trị đã gây ra nhiều cuộc biểu tình phản đối từ phía công chúng. Các nhóm người bị ảnh hưởng bởi những chính sách cắt giảm đã tổ chức biểu tình để bày tỏ sự không hài lòng với cách mà DOGE thực hiện nhiệm vụ của mình. Loạt phản ứng này không chỉ đến từ những người được nhận trợ cấp, mà còn từ nhiều nhóm lao động và tổ chức xã hội. Thực trạng đó đã khiến DOGE phải đương đầu với áp lực từ nhiều phía và gia tăng sự chú ý của phương tiện truyền thông đối với hoạt động của cơ quan này.

Triển vọng

Thực trạng hoạt động và những nhân tố ảnh hưởng đến Ban Hiệu suất chính phủ Mỹ quyết định triển vọng của DOGE:

Thứ nhất, sự thay đổi lãnh đạo. Ngày 28/5/2025, Musk bất ngờ tuyên bố chính thức rời bỏ DOGE. Dư luận cho rằng nguyên nhân chủ yếu là do ông muốn dành toàn bộ thời gian cho các công ty riêng của mình và do phản đối dự luật chi tiêu mà Tổng thống Trump mới đưa ra (trong khi Tổng thống Trump rất đặc ý và ca ngợi dự luật này, thì Musk lại cho rằng đây là dự luật sẽ làm tăng mạnh sự thâm hụt ngân sách liên bang). Suốt hai tuần tiếp đó, có nhiều cuộc khẩu chiến, công kích lẫn nhau giữa Musk và Tổng thống Trump trên các phương tiện truyền thông... Tổng thống Trump tuyên bố sẽ trực tiếp lãnh đạo DOGE trước khi tìm được người thay thế và sẽ không tái bổ nhiệm Musk làm lãnh đạo DOGE nếu Musk có mong muốn quay trở lại cương vị này.

Thứ hai, tiếp tục hoạt động cắt giảm chi tiêu ngân sách liên bang. Dù gặp nhiều khó khăn, một số quan chức chính phủ vẫn cho rằng các giải pháp cắt giảm chi tiêu mà DOGE tiến hành sẽ tiếp tục được thực

hiện. Vấn đề này có thể bao gồm cả việc tập trung vào các lĩnh vực chi tiêu lớn hơn (chẳng hạn như chăm sóc sức khỏe và an sinh xã hội) nhằm đạt được những khoản tiết kiệm lớn hơn trong tương lai. Tuy nhiên, điều đó sẽ cần phải được thực hiện một cách thận trọng để tránh gây thêm những phản ứng tiêu cực từ công chúng và các nghị sĩ. Sự cân nhắc giữa cắt giảm chi tiêu ngân sách với bảo vệ quyền lợi của người dân là thách thức lớn mà DOGE phải đối mặt trong thời gian tới.

Thứ ba, bị kiểm soát quyền lực. Nhiều nghị sĩ đảng Cộng hòa đã kêu gọi các giải pháp nhằm kiềm chế quyền lực và ảnh hưởng của DOGE. Những yêu cầu này đang được xem xét trong bối cảnh DOGE cần tiếp tục hoạt động, nhưng cũng phải đảm bảo rằng các chương trình, kế hoạch và chính sách của nó không gây tổn hại đến lợi ích công cộng. Việc đó có thể bao gồm cả sự thiết lập các cơ chế giám sát chặt chẽ hơn đối với hoạt động của DOGE, nhằm đảm bảo rằng các quyết định được đưa ra một cách minh bạch và có trách nhiệm. Sự điều chỉnh này có thể giúp giảm bớt những lo ngại của công chúng về vai trò, tác động của DOGE trong chính phủ.

Thứ tư, đánh giá lại chiến lược và cải cách. DOGE có thể cần phải xem xét lại chiến lược của mình để đạt được những mục tiêu đã đề ra. Việc tái cấu trúc hoạt động có thể giúp cơ quan này hoạt động hiệu quả hơn trong bối cảnh có nhiều chỉ trích từ cả chính trị và xã hội. Điều này bao gồm việc thay đổi cách tiếp cận đối với cắt giảm chi tiêu, không chỉ tập trung vào chuyện giảm biên chế, mà còn cải thiện quy trình làm việc và công nghệ hiện có trong chính phủ. Sự đổi mới cách thức làm việc có thể mang lại những hiệu quả tích cực hơn cho DOGE, đồng thời giúp giảm bớt áp lực từ phía công chúng và các nghị sĩ.

Thứ năm, mục tiêu dài hạn và cải cách liên tục. Dù có nhiều thách thức, một số quan chức chính phủ vẫn xem DOGE là bước đầu cần thiết trong việc định hình lại cách nhìn về chi tiêu ngân sách/chi tiêu công. Nếu thành công, DOGE có thể trở thành mô hình cho các cải cách tương

tự trong tương lai, đặc biệt trong bối cảnh chính phủ đang tìm kiếm cách để cải thiện hiệu suất hoạt động của mình. Tuy nhiên, để đạt được điều đó, DOGE sẽ cần phải chứng minh được giá trị và hiệu quả của các quyết định mà mình đưa ra trong thời gian tới. Việc duy trì sự đồng thuận từ phía công chúng và các nghị sĩ sẽ là điều rất cần thiết để đảm bảo rằng DOGE có thể tiếp tục hoạt động và thực hiện các cải cách đề ra.

Kết luận

Ngay trong ngày nhậm chức Tổng thống Mỹ nhiệm kỳ lần thứ hai vào ngày 20/1/2025, Tổng thống Donald Trump đã ban hành lệnh hành pháp lập nên Ban Hiệu suất Chính phủ (DOGE). Cơ quan này có tác động và ảnh hưởng lớn tới hầu hết các bộ ngành của Mỹ hiện nay qua việc thực thi những nhiệm vụ quan trọng: cắt giảm số lượng lớn cơ quan hành pháp liên bang, cắt giảm chi tiêu ngân sách, tinh gọn bộ máy hành chính, giảm thiểu gian lận ngân sách và tăng cường sự hợp tác với quốc hội.

Trong thời gian qua, DOGE đã đạt được các thành quả ban đầu như tiết kiệm ngân sách liên bang, tăng cường hiệu suất của một số cơ quan, nâng cao nhận thức về quản trị công và đơn giản hóa quy trình hành chính. Tuy nhiên, DOGE đã và đang phải đương đầu với nhiều thách thức lớn. Đó là sự nghi ngờ, không hài lòng của công chúng; ảnh hưởng tiêu cực đến người dân; sự phản đối từ nhiều nghị sĩ; sự thiếu minh bạch trong quá trình ra quyết định và thực hiện chính sách; phản ứng tiêu cực từ công chúng; và sự thay đổi, mâu thuẫn trong chính nội bộ ban lãnh đạo DOGE. Điều này khiến cho giới quan sát còn nhiều tranh luận về triển vọng hoạt động và tính hiệu quả trong các cải cách của DOGE trong thời gian tới./.

*Nguyễn Anh Hùng**

* TS., Viện Nghiên cứu châu Âu và châu Mỹ, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.